

Városlőd, 1881. május 9. – New York, New York, USA, 1956. október 25.

Apja a herendi porcelángyár, majd a pécsi Zsolnay-gyár munkása volt. Elemi iskoláit Veszprémben járta ki. Pécsen végzett négy főreáliskolai osztályt, géplakatos-tanoncnak adták. 1899-től 1906-ig több fővárosi gépgyárban dolgozott, mint bizalmi csatlakozott a Budapesti Vas- és Gépgyári Munkások Szakegyletéhez. 1903-ban már a Magyarországi Vas- és Fémmunkások Központi Vezetőségének titkára. 1906-tól az Általános Munkás Betegsegélyező Pénztár alkalmazta, 1907-ben a gépgyári munkások szakosztályának lett a titkára. 1908-ban, a „vasbotos tüntetés” után beválasztották a Magyarországi Szociáldemokrata Párt Ellenőrző Bizottságába, 1911-től a Szaktanács másodtitkára. 1912-től a Bányamunkás című lap felelős szerkesztője, 1917-től az MSZDP vezetőségi tagja, 1918-ban a Bánya- és Kohómunkások Országos Szövetség titkára és a Szaktanács első titkára. 1918 őszén a bányaügyek kormánybiztosa lett. A Tanácsköztársasággal már nem vállalt közösséget, de az 1919. áprilisi választásokon mandátumot fogadott el, tagja lett a tanácsok Országos Gyűlésének illetve a Szövetséges Központi Intézőbizottságnak. Májusban részben az ő fellépése nyomán mozgósították a szervezett munkásságot. A kommün bukását követően tagja lett az újjászerveződő MSZDP Központi Intézőbizottságnak. Peidl Gyula kormányában 1919. augusztus 1–6. között belügyminiszter volt. Az MSZDP 1919. augusztus 24-én rendezett konferenciáján a szociáldemokraták nevében elhatározta magát a kommunista uralom alatt történetektől, s javasolta, hogy a magukat ez idő alatt exponált tagjaik bizalmi tisztséget ne tölthessenek be. Huszár István 1919. november 24-én megalakult kormányában a népjóléti és munkaügyi tárca élére került, de miniszteri tisztségéről 1920. január 16-án lemondott, tiltakozásul a különítményesek terrorakciói ellen, amelyekkel lehetetlenné tették a szociáldemokraták – főleg vidéki – választási gyűléseit. Nem sokkal ezután Bécsbe emigrált, Genfben megválasztották a bányamunkások nemzetközi kongresszusán a végrehajtó bizottság tagjává. 1921 májusában tért haza. A szociáldemokrata párt emigrációba távozott vezetőinek helyét átvéve egészen 1944-ig ő lett a párt és a szakszervezet valódi irányítója. 1921 decemberében – két héten át folytatott tárgyalássorozat végén – Peyer Károly a szociáldemokrata párt, gróf Bethlen István pedig kormánya nevében politikai megállapodást kötöttek. Ez a – Bethlen–Peyer–paktumként ismertté vált – kölcsönös engedményeken nyugvó kompromisszum korlátozott politikai szabadságjogok keretében újra lehetővé tette az MSZDP rendezett működését. 1922-től az ország 1944. március 19-i német megszállásáig országgyűlési képviselő, 1931-től a parlamenti csoport vezetője. Tagja volt a fővárosi törvényhatósági bizottságnak is, a fővárosi csoport elnöke. 1927–1944 között a Szakszervezeti Tanács vezető titkára. 1944. március 19-én a németek letartóztatták, Oberlansendorfba, majd május 5-én a mauthauseni koncentrációs táborba hurcolták. 1945 májusában került haza, bekerült az 1945 után újjáalakult első szociáldemokrata pártvezetőségbe. 1945. június 24-étől a szakszervezetek jelöltjeként Dunántúl képviselőjeként az Ideiglenes Nemzetgyűlés tagja. Bekerült a székesfővárosi ideiglenes törvényhatósági bizottságba is, a szociáldemokrata frakció elnöke. Ellenezte a községi választások idején a munkáspártok közös listán való indulását, nem vállalta a jelöltséget. 1945. november 4-én az SZDP Veszprém vármegyei listáján nemzetgyűlési képviselővé választották. Az 1947. január 31.–február 3-i, XXXV. kongresszusán

kibuktatták az SZDP vezetéséből és a pártválasztmányból, attól fogva semmilyen funkciót, megbízatást nem kapott. Az SZDP vezetői, élükön Szakasits Árpád külszolgálati posztra delegálva próbáltak megszabadulni tőle. 1946. február 1-jétől rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri státusban a Külügyminisztérium állományába került, de mivel az akkreditálási célállomás ügyében sem vele, sem a többi párttal nem tudtak megállapodásra jutni, egy év múlva nyugdíjazták. 1946. december 8-án többekkel együtt memorandumban tiltakozott az SZDP-nek a kommunista párttal mind szorosabban együttműködő politikája ellen. 1947. augusztus 5-én a Magyar Radikális Párt képviselőjelölti listáján jelent meg a neve, így hozva nyilvánosságra, hogy megvált attól a párttól, melynek három évtizeden át meghatározó vezetője volt. Az 1947. augusztus 31-i országgyűlési választásokon az MRP képviselőjeként öt mandátumot szerzett, szeptember 30-án kilépett az MRP-ből. Novemberben 20-án már egy koncepció perbe fogás előtt menekülve hagyta el az országot. December 11-én megfosztották képviselői mandátumától. 1948. február 16-án – távollétében – kémkedéssel vádolva nyolcévi fegyházbüntetésre ítélték, vagyonát elkobozták. 1948 folyamán – miután a különállásának utolsó hónapjait élő SZDP még meg tudta akadályozni, hogy elismerjék mandátumát a Nemzetközi Szocialista Konferencia Bizottságánál (Comisco)– bekapcsolódott az emigráns közép-kelet-európai szociáldemokraták nemzetközi irodájának, a Bureau International Socialiste-nek a létrehozásába. Az 1948 októberében Párizsban megalakult Szabad Magyar Szakszervezeti Tanács mellett az International Confederation of Free Trade Union in exile alelnöke lett. 1948 júniusában híveivel együtt Párizsban megalapította a Magyar Szociáldemokrata Párt Emigrációban elnevezésű szervezetet, októberben megtartották az első kongresszust is, amelyen a szervezet elnökévé választották. Szabad Magyar Munkás és Szabad Világ címen havi folyóiratokat szerkesztett. 1949 szeptemberében áttelepült New Yorkba. 1950-ben beválasztották az emigrációt tömöríteni igyekvő Magyar Nemzeti Bizottmány nyolctagú végrehajtó bizottságába, és megbízták a munkaügyi és szakszervezeti tagozat szervezésével-vezetésével; tagja lett a szervezet négyfős ún. igazoló, összeférhetetlenségi bizottságának is. Az emigrációban is megosztott maradt magyar szociáldemokrata szervezetek egyesítése többszöri próbálkozása ellenére sem sikerült. 1956 nyarán Európába látogatott. Második európai politikai körútját 1956. október 25-én bekövetkezett halála megakadályozta. 1989. december 14-én a Legfelsőbb Bíróság Elnökségi Tanácsa hatályon kívül helyezte az ellene hozott ítéletet.